

Dàn ý Phân tích nhân vật người đàn bà hàng chài - Chiếc thuyền ngoài xa

Hướng dẫn lập dàn ý chi tiết cho đề văn Phân tích nhân vật người đàn bà hàng chài trong truyện ngắn Chiếc thuyền ngoài xa của Nguyễn Minh Châu

Dàn ý:

I. Mở bài

- Nguyễn Minh Châu là một trong số “những nhà văn mở đường tài hoa và tinh anh nhất”. Ông luôn thiết tha truy tìm những hạt ngọc ẩn giấu nơi bề sâu tâm hồn.
- *Chiếc thuyền ngoài xa* in trong tập ***Bến quê***, tác phẩm đem đến cái nhìn đúng đắn về cuộc sống và con người.
- Tác giả đã tìm thấy một trong những hạt ngọc ẩn giấu ấy trong tâm hồn người đàn bà hàng chài.

II. Thân bài

1. Hiện thân cho nỗi thống khổ của người phụ nữ làm nghề chài lưới

- Ngoại hình xấu xí, “trạc ngoài 40 tuổi, thân hình cao lớn, thô kệch”, “gương mặt với những nốt rỗ chằng chịt”, “cũng vì xấu, trong phố không ai lấy”.
- Nghèo túng, đông con, thuyền chật:
 - + Khi biển động, không thể đi biển: cả gia đình ăn xương rồng chấm muối. Đó là nỗi khổ vật chất và tinh thần.
 - + Lưng áo bạc phếch, mặt mệt mỏi, tái ngắt, dường như đang buồn ngủ. Đó là kết quả của chuỗi ngày dài đối diện với hiểm nguy, đói khát.
 - + Trải qua nhiều lần sinh nở, “có một sắp con trên dưới 10 đứa”.
 - + Không gian sống lại là con thuyền lưới vó chật hẹp.
- Bị hành hạ vũ phu, thường xuyên: gã chồng lấy việc lấy vợ làm phương thức giải tỏa uất ức “trút cơn giận ... người đàn bà”, “3 ngày một trận nhẹ, 5 ngày một trận nặng”.
- + Người đàn bà chịu đau đớn về mặt thể xác nhưng chị ta không kêu van, chạy trốn.
- + Chịu nhục nhã về tâm hồn: bị hành hạ bởi người mình yêu thương, làm tổn thương tâm hồn những đứa con nhỏ của bà. Đau đớn khi thằng Phát nhìn thấy cảnh tượng.

Dàn ý Phân tích nhân vật người đàn bà hàng chài - Chiếc thuyền ngoài xa

- Nhận xét: người đàn bà là hiện thân cho kiếp người bất hạnh bị cái đói khổ, cái ác và số phận đen đui dồn đến chân tường.

2. Vẻ đẹp tiềm tàng của người đàn bà làng chài

a. Sự bao dung, độ lượng, vị tha

- Có cái nhìn bao dung với người chồng mình:

+ Thấy người đàn ông đáng thương, đáng được cảm thông “lão chồng tôi khi ấy ... hiền lành, không bao giờ đánh đập tôi”; trốn đi lính ngy, chính cuộc sống nghèo khổ đã biến anh ta thành kẻ ác. (có thể so sánh với cái nhìn của Phác, Phùng, Đẩu).

+ Luôn coi chồng là người bạn đời thân thiết: cùng chèo chng con thuyền trong lúc phong ba, cùng nuôi con, mưu sinh trong cõi đời cơ cực, ...

- Nhận mọi lỗi về mình: “cái lỗi chính là đám đàn bà chúng tôi ...”, “giá tôi đẻ ít đi”,

- Chắt chiu, nâng niu, trân trọng hạnh phúc: “vả lại trên thuyền cũng có lúc vợ chồng, con cái hòa thuận, vui vẻ, ...”

b. Một người mẹ giàu đức hi sinh, lòng thương con vô hạn

- Coi việc mình bị hành hạ, chịu đói khổ là lẽ đương nhiên, là vì hạnh phúc con cái: “đàn bà trên thuyền chúng tôi ... đất được”.

- Muốn nuôi con khôn lớn nên chịu đựng hành hạ để ở cùng các con. Niềm vui nhỏ nhoi, tội nghiệp: “vui nhất là khi thấy chúng được ăn no”

c. Thâm trầm, sâu sắc, thấu hiểu lẽ đời

- Nhận ra sự ngây thơ, đơn giản trong suy nghĩ của nghệ sĩ Phùng và chánh án Đẩu: “Các chú không phải người làm ăn ... lam lũ”, theo người đàn bà, hai người họ thiếu sự từng trải, quen nhìn đời qua sách vở.

- Người đàn bà xấu xí thất học ấy giúp người có học thức như Đẩu và Phùng hiểu được nguyên nhân mình không bỏ chồng: muốn nuôi con khôn lớn “cần phải có người đàn ông ... chực đưa”

- Lặng lẽ kín đáo: tất cả những vẻ đẹp của chị ta đều không được bộc lộ ra bên ngoài.

- Nhận xét chung: người đàn bà không chỉ là hiện thân cho nỗi thống khổ mà là hiện thân cho vẻ đẹp cao cả của người phụ nữ.

Dàn ý Phân tích nhân vật người đàn bà hàng chài - Chiếc thuyền ngoài xa

III. Kết bài

- Nghệ thuật khắc họa nhân vật, xây dựng tình huống truyện, sử dụng ngôn ngữ linh hoạt,
- Qua nhân vật người đàn bà hàng chài, tác giả không chỉ bộc lộ niềm cảm thông sâu sắc trước nỗi khổ của con người mà còn là cái nhìn ám áp trước vẻ đẹp tâm hồn con người, thức tỉnh con người về cách nhìn nhận cuộc đời.

Bài văn mẫu tham khảo phân tích người đàn bà hàng chài

Nguyễn Minh Châu là một là ngòi bút sử thi có thiên hướng trữ tình lãng mạn. Từ sau 1975, ông chuyển hẳn sang cảm hứng thể sự với những vấn đề đạo đức và triết lý nhân sinh. Ông được coi là một trong những cây bút tiên phong của văn học Việt Nam thời kì đổi mới. “Chiếc thuyền ngoài xa” là một trong những tác phẩm tiêu biểu phải kể đến của thi sĩ. Hình ảnh người đàn bà làng chài là hình ảnh để lại trong lòng người nhiều ám ảnh, trầm trở về cuộc sống của con người trong thời kì đổi mới.

Truyện được kể lại qua lời kể của nhân vật Phùng, một người lính vừa bước ra từ cuộc chiến tranh nhiều đau thương mất mát. Theo lời đề nghị của trưởng phòng, Phùng trở về chiến trường xưa để chụp một tấm hình cảnh thuyền biển cho bộ lịch Tết. Tại đây, anh đã phát hiện ra một bức tranh để chụp một tấm hình cảnh thuyền biển cho bộ lịch Tết. Tại đây, anh đã phát hiện ra một bức tranh thuyền biển lúc bình minh đẹp như tranh mực Tàu của một danh họa thời cổ. Nhưng éo le thay, đang ngây ngất với cảm giác hạnh phúc thì Phùng phải chứng kiến một cảnh tượng phũ phàng. Đó là cảnh người chồng đánh vợ một cách thô bạo, còn người vợ thì nhẫn nhục chịu đựng một cách khó hiểu. Phùng từ ngây ngất sung sướng đến kinh ngạc, sững sờ. Có thể nói, nhà văn đã ra tình huống truyện độc đáo và từ tình huống này mà nhân vật người đàn bà dần hé lộ số phận và tính cách.

Tác giả chỉ gọi nhân vật của mình là người đàn bà một cách phiếm định. Phải chăng ông muốn nói hộ bao nhiêu người đàn bà vô danh ở vùng biển này? Người đàn bà trong truyện trạc ngoài bốn mươi, cùng chồng đánh cá bằng thuyền lưới vó ở một vùng biển miền trung.

Người đàn bà có thân hình “cao lớn với những nét thô kệch”, “rỗ mặt”, lúc nào cũng xuất hiện với khuôn mặt “mệt mỏi”, “tái ngất và dường như đang buồn ngủ”. Cái vẻ ấy gợi ấn tượng về một cuộc đời nhọc nhằn, lam lũ, quanh năm phải chống chọi với cái nghèo, cái đói, với thiên tai khắc nghiệt. Ngay từ hình thức bên ngoài của nhân vật, tác giả đã dự báo về một số phận lắm éo le, nghịch cảnh. Khắc họa về hình ảnh người đàn bà, Nguyễn Minh Châu tập trung ở khuôn mặt và đôi mắt – nơi ẩn giấu những bí ẩn của cuộc đời. Ở người đàn bà xấu xí, rỗ mặt ấy có một đôi mắt thật lạ. Đôi mắt chính là cuộc đời chị. Đôi mắt của một cuộc đời không bình lặng. Đôi mắt “ngước nhìn ra ngoài mặt phá nước chỗ chiếc thuyền đậu một thoáng rồi...đưa cặp mắt nhìn xuống chân” đầy vẻ cam chịu. Đôi mắt đã từng “nhìn thẳng vào chúng tôi, lần lượt từng người một”, nói những lời đau phải

Dàn ý Phân tích nhân vật người đàn bà hàng chài - Chiếc thuyền ngoài xa

dễ nghe sau những giây phút “sợ sệt, lúng túng, rón rén đến ngồi ghé vào chiếc ghé và cố thu người lại”. Người đàn bà xuất hiện với khuôn mặt mệt mỏi, tái ngắt vì thiếu ngủ, vì lao lực, khuôn mặt chứa đầy những giọt nước mắt trong những vết rỗ chằng chịt, khuôn mặt cúi xuống nhẩn nhục khi nói về đời mình, khuôn mặt ấy còn ám ảnh Phùng mãi sau này.

Nguyễn Minh Châu khắc họa đậm nét những chi tiết ngoại hình nhằm giúp người đọc hình dung được cuộc sống khổ đau, bất hạnh của nhân vật. Bà phải chịu đựng về cả nỗi đau thể xác lẫn tinh thần. Thường xuyên bị chồng đánh nhưng người đàn bà ấy vẫn quyết gắn bó với người chồng vũ phu. Trong tâm thức bà luôn lo sợ các con sẽ bị tổn thương, luôn phải che giấu những nỗi đau của mình nhưng các con vẫn khiến bà thực sự đau lòng vì “bà cảm thấy đau đớn – vừa đau đớn vừa vô cùng xấu hổ, nhục nhã”. Bà đau vì không tránh được cho con khỏi bị tổn thương do bạo hành gia đình. Bà làm như vậy như là để tạ tội với các con vì không thể cho nó một mái ấm hạnh phúc. Bà hiểu được nguyên nhân sự nghèo khổ của gia đình là do đông con, chồng phải trốn lính, thuyền chật, cuộc sống bấp bênh. Bà hiểu sâu sắc thiên chức làm mẹ, hiểu được bản chất của chồng. Theo bà, ông ta trở nên thô bạo như vậy là do hoàn cảnh quá nghèo, quá khổ. Người chồng vũ phu kia chỉ là nạn nhân của hoàn cảnh sống khắc nghiệt.

Tóm lại, nhân vật người đàn bà hàng chài là một người mẹ giàu đức hi sinh và thấu hiểu lẽ đời. Một phụ nữ vẫn giữ được vẻ đẹp truyền thống của người Á Đông là biết nhẫn nhịn, biết hi sinh bản thân vì gia đình, chồng con. Qua nhân vật người đàn bà hàng chài, tác giả muốn gửi đến người đọc những suy ngẫm sâu sắc về cuộc đời, về nghệ thuật. “Chiếc thuyền ngoài xa” mang đến một bài học đúng đắn về cách nhìn nhận cuộc sống con người. Đó là cái nhìn đa chiều, ở các cự li khác nhau, để phát hiện ra bản chất sau vẻ ngoài của cuộc sống và con người. Phải chăng sau câu chuyện rất buồn này, trái tim nhân hậu của Nguyễn Minh Châu vẫn ấp ủ niềm tin yêu cuộc sống, trân trọng vẻ đẹp của tuổi thơ, của tình mẫu tử, sự can đảm và tấm lòng bao dung của người phụ nữ? Đó không phải là vẻ đẹp chói chang, hào hùng mà là những hạt ngọc khuất lấp, lẫn trong cái lấm láp, lam lũ của đời thường.